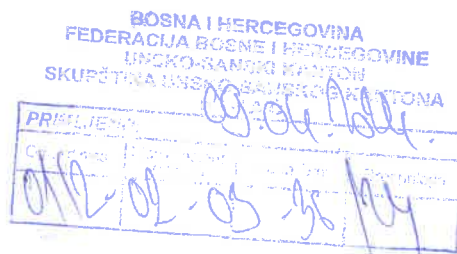

Broj: 03-45-4051- 2 /2024
Dana: 28.3.2024. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2023. godinu, dostavlja se

Na osnovu člana 96. i 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), u prilogu vam dostavljamo Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2023. godinu, uz sljedeće

O b r a z l o ž e n j e

Vlada Unsko-sanskog kantona je na svojoj 37. sjednici, održanoj dana 28.3.2024. godine, razmatrala i Zaključkom broj: 03-02-51-439/2024, primila na znanje Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2023. godinu broj: 05-04/04-1-04-45/24 od 20.3.2024. godine, obrađivača Ministarstva unutrašnjih poslova, koja vam se upućuje na razmatranje.

S poštovanjem.

Prilog: Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2023. godinu (4x)

Dostavljeno:
1. Naslovu
2. a/a

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 5/08), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Unsko-sanskog kantona na 37. sjednici, održanoj dana 28.3.2024. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2023. godinu broj: 05-04/04-1-04-45/24 od 20.3.2024. godine i ista se upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-02-51-439/2024
Bihać, 28.3.2024. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
MINISTRY OF THE INTERIOR**

UPRAVA POLICIJE

Broj: 05-04/04-1-*045/24*
Dana, 20.03.2024.godine

INFORMACIJA

**O STANJU MALOLJETNIČKE DELIKVENCije
NA PODRUČJU UNSKO-SANSKOG KANTONA
ZA 2023. GODINU**

Bihać, mart 2024. godine

SADRŽAJ

I UVOD	3
II AKTIVNOSTI POLICIJE	3
III STANJE MALOLJETNIČKE DELIKVENCije NA PODRUČJU USK-a	5
A - Stanje kriminaliteta u periodu 2019. - 2023. godina	5
B - Stanje kriminaliteta u 2023. godini	7
C - Stanje prekršaja u periodu 2019. – 2023.godina	13
D - Prekršaji počinjeni od strane maloljetnika u 2023.godini	14
E - Ostale aktivnost vezane za maloljetničku delikvenciju u 2023.godini	16
F - Opremljenost i uslovi rada sa maloljetnicima	17
IV OCJENA STANJA MALOLJETNIČKE DELIKVENCije	17
V PRIJEDLOG MJERA	20

I – UVOD

Ministarstvo unutrašnjih poslova, preko Uprave policije kontinuirano provodi aktivnosti vezane za maloljetničku delikvenciju koja predstavlja društveni problem, naročito u zemljama, u tranziciji, kakva je i Bosna i Hercegovina. Prema izvještajima drugih zemalja, ovakva ponašanja maloljetnih lica prisutna su i u razvijenim i nerazvijenim državama na svim kontinentima i sa demokratskim i sa nedemokratskim sistemom i ustrojem vlasti, u različitim kulturama, religijskoj pripadnosti ili svjetonazorima.

Ona obuhvataju teže oblike asocijalnog, antisocijalnog i kriminalnog ponašanja, a delikventima se smatraju osobe koje ne žive u skladu sa moralnim i fizičkim normama društva i koji su zbog toga povremeno ili trajno u konfliktu sa zakonima.

Prilikom razmatranja maloljetničke delikvencije potrebno je imati u vidu manju svjesnost maloljetnika u odnosu na odrasle o posljedicama vlastitih postupaka, prouzrokovan dobnom nezrelošću.

Ali i dalje treba imati u vidu brojne rizike kojima su izloženi maloljetnici (prepuštenost mnoge djece sebi samima, gubitak roditelja, nemogućnost školovanja po vlastitom izboru, prisutnost droga i alkohola, blizina kladionica i kockarnica ili objekata sa alkoholnim pićima uz školske objekte, štetni utjecaji medija i interneta itd).

Kada je riječ o implementaciji Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku (Službene novine F BiH broj:7/14) potrebno je istaći da je Uprava policije MUP-a USK, u skladu sa navedenim Zakonom u 2017.godini, kroz svoju unutarnju organizaciju osnovala Odsjek za maloljetničku delikvenciju, seksualne delikte i nasilje u porodici pri Sektoru kriminalističke policije, u kojem policijski službenici pored drugih nadležnih poslova i zadataka poduzimaju radnje u okviru prevencije u borbi protiv maloljetničke delikvencije (održavanje radionica po odgojno-obrazovnim ustanovama, koordinacija u radu policijskih stanica sa drugim institucijama koje se bave ovom problematikom, edukacija policijskih službenika i dr.).

Ova informacija je sačinjena sa stanovišta lokalne policije i značajno je napomenuti da je za sveobuhvatno razmatranje problematike maloljetničke delikvencije neophodno pribaviti podatke i ostalih nadležnih institucija na USK, odnosno Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstva pravde, pravosudnih organa, službi socijalne zaštite, raznih organizacija, uključujući nevladine i međunarodne.

Krivično i prekršajno zakonodavstvo ne čine odgovornim djecu do 14 godina starosti, pa su u ovoj Informaciji obuhvaćena lica starosne dobi od 14-18 godina, kategorisana kao mlađi maloljetnici (14-16) i stariji maloljetnici (16-18).

II AKTIVNOSTI POLICIJE

U promatranom periodu provedene su raznovrsne aktivnosti policije kada je u pitanju maloljetničko prestupništvo koje se većinom zasnivaju na prevenciji kroz pozorno – patrolnu djelatnost, aktivnost policajaca zaduženih za rad u zajednici (RPZ policajci), rad vođa sektora, kvalitetnije planiranje i preventivno prisustvo policije na mjestima i žarištima maloljetnog kriminala, prisustvo policije u blizini škola i na frekventnim raskrscima, autobusnim stanicama, održavanje

raznih predavanja učenicima osnovnih i srednjih škola, pažljiv i profesionalan rad sa maloljetnim osobama, saradnju sa raznim organizacijama, uključujući i međunarodne itd.

Rad policije, sa maloljetnim delikventima, te njihov odnos prema maloljetnicima odvija se u skladu sa zakonskim i drugim propisima, uključujući i međunarodne konvencije, počev od lišavanja slobode kada su za to ispunjeni uslovi, obaveznog obavještanja i pozivanja roditelja (staratelja) maloljetnog lica, zatim obavještanje centra za socijalni rad, ukoliko maloljetnik pohađa školu i direktora i pedagoga, obavljanje službenih razgovora uz prisustvo roditelja ili staratelja, a u slučaju opravdanog odsustva uposlenika centra za socijalni rad, odvajanje maloljetnika lišenih slobode od punoljetnika itd., a sve u cilju zaštite prava maloljetnih lica.

Postupanje i zaštita maloljetnih lica u krivičnom postupku, kao i krivičnopravne sankcije prema istima propisano je Krivičnim zakonom Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 55/06, 32/07, 8/10, 42/11, 59/14, 76/14), Zakonom o krivičnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj:35/03 i 59/14), Zakonom o prekršajima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:63/14), Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj:7/14) i Zakonom o mladima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:36/10).

U većini slučajeva kod maloljetnog prestupništva izostao je neophodan nadzor od strane roditelja ili staratelja što je i najčešći uzrok maloljetničke delikvencije na ovom kantonu. Nisu zanemarljivi ni negativni uticaji i štetne informacije medija i interneta, gdje se nasilje prikazuje kao sredstvo za ostvarenje cilja, pa se jedan dio maloljetnika opredjeljuje da krši zakon. Složeno ekonomsko – socijalno stanje, velika nezaposlenost, porast siromaštva i sve veći broj porodica koje su zapale u finansijske probleme, izloženost opasnostima i ostalim oblicima socijalnog uticaja, sve veće prisustvo raznih opijata, promjena tradicionalne uloge porodice i sl. ima za posljedicu slabljenje brige za maloljetnike, koji su nerijetko prepušteni sami sebi, bez adekvatne kontrole, prvenstveno porodice, i kao takvi čine prekršaje, ali i krivična djela.

Mladima se treba više posvetiti, osigurati im dobre uslove, prostor i mogućnosti da se bave sportom, muzikom, rekreacijom i da racionalno koriste svoje slobodno vrijeme. Treba im ponuditi zanimljive i atraktivne sadržaje i na taj način onemogućiti ih da se nađu u situaciji da se upuste u činjenje krivičnih djela ili prekršaja. Okupiranost mladih dobro osmišljenim, zanimljivim, zdravim i konstruktivnim aktivnostima najbolja je prevencija mogućeg prijestupništva, delikvencije, devijacija, a dosada i znatiželja njihov najjači uzročnik.

Roditelji, predškolske i školske ustanove, kao i društvo u cjelini bi morali voditi stalnu brigu, odgojno djelovati i provoditi prevenciju od najranijeg djetinjstva, a ne samo kad se uoče smetnje i poremećen psihosocijalni razvoj djeteta. Iz do sada procesuiranih slučajeva i saznanja možemo zaključiti da je nedostatak brige za djecu, koja su izložena brojnim rizicima i najčešći uzrok maloljetničke delikvencije na USK, a i šire. Ne poduzmu li se pravovremene i učinkovite preventivne mjere, te mjere preodgoja, resocijalizacije i rehabilitacije, takvi mladi ljudi će jednoga dana postati pravi kriminalci, posebno ako dođu pod utjecaj odraslih kriminalnih osoba, koji ih obećanjima o lagodnom životu, moći, zabavi, provodu idr. vješto uvlače u svoj prljavi posao, nemilosrdno ih zloupotrebljavaju i iskorištavaju. Zato i kažemo da je sprega maloljetnih delikvenata s odraslim kriminalcima najopasniji oblik kriminaliteta. Zadaća policije je otkrivanje takvih kriminalnih osoba, te njihovo sprječavanje i onemogućavanje da djecu i mladež uvlače i uvode u kriminalne aktivnosti.

Od strane policijskih službenika, RPZ policajaca, u izvještajnoj 2023.godini, izvršen je obilazak obrazovnih ustanova na području gradova/općina USK, te je organizovano više sastanaka sa predstavnicima osnovnih i srednjih škola, te su sačinjeni planovi aktivnosti sa ciljem održavanja planskih predavanja u izabranim osnovnim i srednjim školama na USK-a, na temu međuvršnjačkog nasilja i maloljetničke delikvencije. U promatranom periodu predavanjima na temu maloljetničke delikvencije, a koja su održana od strane RPZ policajaca u osnovnim i srednjim školama na području USK prisustvovao je 3681 učenik (68 predavanja).

Kada su u pitanju materijalni resursi neophodni za rad policije sa maloljetnicima, potrebno je istaći da Uprava policije MUP USK nema namjenskih prostorija za rad sa maloljetnicima, niti posebnih prostorija za zadržavanje maloljetnih prestupnika, već se maloljetni prestupnici zadržavaju u službenim prostorijama i budu pod stalnim nadzorom policijskih službenika. Zadržavanje maloljetnih lica u službenim prostorijama je minimalno, osim kada se radi o teškim krivičnim djelima.

I pored poduzetih preventivnih mjera, važno je istaći da se policija i dalje uglavnom susreće sa posljedicama devijantnog ponašanja maloljetnika koji su pod rizikom da dođu u sukob sa zakonom ili su već u sukobu.

III - STANJE MALOLJETNIČKE DELIKVENCije

A – Stanje kriminaliteta u periodu 2019 – 2023.godina

Maloljetnička delikvencija u raznovrsnim oblicima, kao i svuda u svijetu prisutna i na Unsko-sanskom kantonu. U periodu 2019.-2023.godina na području Unsko- sanskog kantona maloljetnici su počinili 187 krivičnih djela, što čini godišnji prosjek od 37 KD. Ova krivična djela počinio je 221 maloljetnik, a što čini godišnji prosjek od 44 maloljetnika.

U ukupnom broju krivičnih djela u navedenom periodu (6954) maloljetni kriminal prosječno učestvuje sa 2,7%, što je ispod granice prosjeka većine evropskih zemalja (3% do 10%). U ukupnom broju prijavljenih lica (6691) u navedenom periodu maloljetni počinio učestvuju sa 3,3%.

Maloljetnici su najmanje krivičnih djela počinili 2021.godine (27 KD), a najviše krivičnih djela počinjeno je 2019.godine (58), kada je također evidentirano najveći broj maloljetnih počinilaca (78). Najmanji broj maloljetnih počinilaca (30), odnosno najniži procenat maloljetnih počinilaca (2,4%), u odnosu na ukupan broj počinioa KD evidentiran 2021.godine.

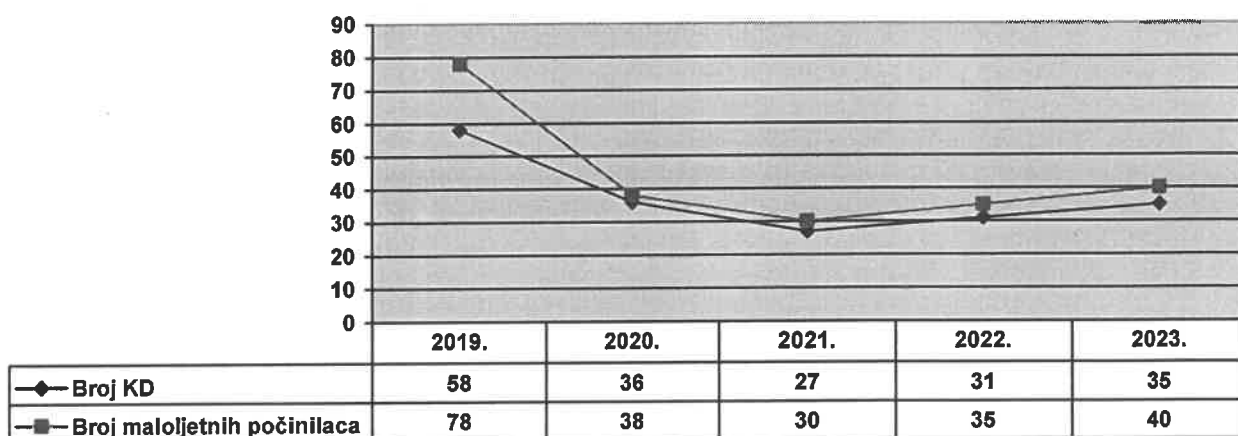
TABELARNI PRIKAZ MALOLJETNIČKE DELIKVENCije 2019. – 2023. GODINA

GODINA	BROJ KD	UKUPNO POČINIOCA	MALOLJETNICI KOJI SE PRVI PUT POJAVLJUJU KAO POČINIOCI KD		MALOLJETNI POVRATNICI	
			14-16 GODINA	16-18 GODINA	14-16 GODINA	16-18 GODINA
2019.	58	78	29	37	11	1
2020.	36	38	5	20	8	5
2021.	27	30	10	18		2
2022.	31	35	9	18	5	3
2023.	35	40	12	25	2	1
2019.-2023.	187	221	65	118	26	12

Uporedbom 2023. sa 2019.godinom, evidentno je da je došlo do smanjenje broja krivičnih djela za 23 ili 39,7 %, ukupnog broja počinitelaca za 38 ili 48,7 %, mlađih maloljetnika koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD za 17 ili 58,6 %, starijih maloljetnika koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD za 12 ili 32 %, mlađa maloljetna povratnika od 14-16 godina za 9 ili 82 %, dok je identičan broj stariji maloljetni povratnik od 16-18 godina.

Iz tabele je vidljivo da su u navedenih pet godina kao najčešći počinioci krivičnih djela pojavljuju stariji maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD 118 ili 53,4 %, zatim mlađi maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD 65 ili 29,4 %, mlađi maloljetni povratnici 26 ili 11,8 % i stariji maloljetni povratnici 12 ili 5,4%.

Grafički prikaz kretanja broja KD koje su počinili maloljetnici i broj maloljetnih počinitelaca (2019.-2023.)

Iz strukture krivičnih djela u navedenom vremenskom periodu je vidljivo da se maloljetni počinioci pojavljuju i kao počinioci najtežih krivičnih djela, kao što je „Ubistvo“, „Učestvovanje u tuči“, „Teška tjelesna ozljeda“, „Lahka tjelesna ozljeda“, „Ugrožavanje sigurnosti“, „Silovanje“, „Spolni odnošaj s djetetom“, „Rodoskrvnuće“, „Bludne radnje“, „Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije“, „Nasilje u porodici“, „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“, „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“, „Teška krađa“, „Krađa“, „Razbojništvo“, „Oštećenje tuđe stvari“, „Utaja“, „Prijevarena“, „Oduzimanje tuđe pokretnine“, „Šumska krađa“, „Mučenje ili ubijanje životinja“, „Protuzakonit ribolov“, „Izazivanje opće opasnosti“, „Teška KD protiv sigurnosti ljudi i imovine“, „Teška KD protiv sigurnosti javnog prometa“, „Ugrožavanje javnog prometa“, „Lažno prijavljivanje“, „Nasilničko ponašanje“, „Napad na službenu osobu u vršenju službenih radnji“ i „Lažno predstavljanje“.

Dominantni su imovinski delikti, gdje su maloljetnici počinili 84 KD ili 44,9% od ukupnog broja KD počinjenih od strane maloljetnika.

Tabelarni pregled po vrsti krivičnih djela (2019.-2023.)

NAZIV KD	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
Ubistvo	1			1	
Učestvovanje u tuči		1			
TTP	2		3	3	1
LTP	3	3	3	7	2
Ugrožavanje sigurnosti	2	1		1	1
Silovanje		1			
Spolni odnošaj s djetetom			1	1	2
Rodoskrvnuće	1				
Bludne radnje	1		2		1
Iskorišt.djeteta ili malolj.radi pornografije	1				2
Nasilje u porodici		2	2	1	2
Posjedovanje i omog.uživanja op.droga	2	3			2
Neovl.proizv.i stavlj.u promet opojnih droga		1	1		2
Teške krađe	18	10	3	1	5
Krađa	8	5	3	8	5
Razbojništvo	5	1	1	1	
Oštećenje tuđe stvari	2				
Utaja			1		1
Prijevarena	1				1
Oduzimanje tuđe pokretnine	4				
Šumska krađa	1	1	1		
Mučenje ili ubijanje životinje			1		
Protuzakonit ribolov					1
Izazivanje opće opasnosti	1				
Teška KD protiv sigurnosti ljudi i imovine	1				
Teška KD protiv sigurnosti javnog prometa	1		2	4	4
Ugrožavanje javnog prometa					1
Lažno prijavljivanje		1			
Nasilničko ponašanje	1	6	2	2	2
Napad na sl.osobu u vrš.sl.radnji	1		1	1	
Lažno predstavljanje	1				
UKUPNO	58	36	27	31	35

B – Stanje kriminaliteta u 2023.godini

Na području Unsko- saskog kantona u 2023.godini zabilježeno je povećanje maloljetničke delikvencije. Evidentirano je 35 krivičnih djela koja su počinili maloljetnici, što je u poređenju sa 2022.godinom (31) evidentno povećanje za 4 krivična djela ili 12,9 %.

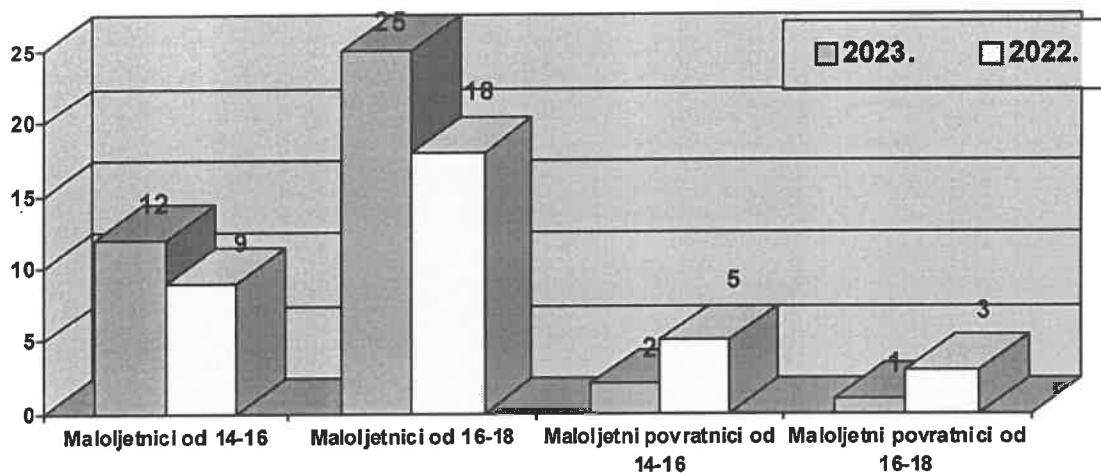
Ova krivična djela počinilo je 40 krivično odgovornih maloljetnika (što je u poređenju sa 2022.godinom više za 5 ili 14,3 %), od čega 12 mlađih maloljetnika starosti od 14-16 godina, koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD (više za 3 ili 33,3 %), 25 starijih maloljetnika starosti od 16-18 godina koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD (više za 7 ili 38,9 %), 2 maloljetna povratnika u vršenju KD starosti od 14 do 16 godina (manje za 3 ili 60 %) i 1 maloljetni povratnik u vršenju KD starosne dobi od 16-18 godina (manje za 2 ili 66,7 %).

Povećan je broj maloljetnika koji su lišeni slobode u skladu sa zakonom za 1 ili 50 %. Po polnoj strukturi 37 ili 92,5 % su muški, a u 3 ili 7,5 % ženski počinioci.

UPOREDNI PODACI MALOLJETNIČKOG PRESTUPNIŠTVA ZA 2023. i 2022. GODINU

	Broj KD	Broj prijavljenih maloljetnika	POLNA STRUKTURA		Maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD		Maloljetni povratnici		Broj maloljetnika lišenih slobode
			M	Ž	14-16 godina	16-18 godina	14-16 godina	16-18 godina	
2023.godina	35	40	37	3	12	25	2	1	3
2022.godina	31	35	31	4	9	18	5	3	2
Razlika + / -	+4	+5	+6	-1	+3	+7	-3	-2	+1
Razlika + / - %	+12,9	+14,3	+19,4	-25	+33,3	+38,9	-60	-66,7	+50

grafički prikaz strukture prijavljenih maloljetnika

Maloljetnici su u 2023.godini počinili 3,2 % od ukupno evidentiranih krivičnih djela, a u ukupnom broju počinioca učestvuju sa 3,6 %. U 2022.godini maloljetnici su počinili 2,1 % krivičnih djela, a u ukupnom broju počinitelja učestvovali su sa 2,7 %, što znači da je u 2023.godini došlo do povećanja procenta evidentiranih krivičnih djela koja su počinjena od strane maloljetnih počinitelja i učešća maloljetnika u ukupnom broju počinitelja.

PREGLED BROJA KD I POČINILACA PO MJESECIMA SA STAROSNOM I POLNOM STRUKTUROM

	Broj KD	Broj prijavljenih maloljetnika	POLNA STRUKTURA		Maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD		Maloljetni povratnici		Broj privedenih malolj.	Broj malolj. lišenih slobode
			M	Ž	14-16 godina	16-18 godina	14-16 godina	16-18 godina		
JANUAR	1	1	1			1				
FEBRUAR	2	2	2			1	1		1	
MART	1	1	1			1			1	1
APRIL										
MAJ	2	3	3		1	2			2	
JUNI	6	5	5		2	2	1		1	
JULI	4	4	4		1	3			1	1
AUGUST	6	8	6	2	2	5		1		
SEPTEMBAR	1	1	1			1				
OKTOBAR	2	2	2			2				
NOVEMBAR	4	5	5		2	3			1	1
DECEMBAR	6	8	7	1	4	4				
UKUPNO 2023.	35	40	37	3	12	25	2	1	7	3
UKUPNO 2022.	31	35	31	4	9	18	5	3	1	2
TREND +/-	+4	+5	+6	-1	+3	+7	-3	-2	+6	+1
TREND %	+12,9	+14,3	+19,4	-25	+33,3	+38,9	-60	-66,7	+600	+50

Tabelarni pregled po vrsti krivičnih djela za 2023. i 2022.godinu

r/b	NAZIV KD	2023	2022.
1.	Ubistvo		1
2.	TTP	1	3
3.	LTP	2	7
4.	Ugrožavanje sigurnosti	1	1
5	Iskorišt.djeteta ili malolj.radi pornografije	2	
6	Spolni odnošaj s djetetom	2	1
7	Bludne radnje	1	
8	Nasilje u porodici	2	1
9	Posjedovanje i omog.uživanja op.droga	2	
10	Neovlaš.proiz.i stavlj.u prom.op.droga	2	
11	Teške krađe	5	1
12	Krađa	5	7
13	Razbojništvo		1
14	Utaja	1	
15	Prijevvara	1	
16	Protuzakonit ribolov	1	
17	Teška KD protiv sigur. javnog prometa	4	4
18	Ugrožavanje javnog prometa	1	
19	Nasilničko ponašanje	2	2
20	Napad na OSL		1
UKUPNO		35	31

Maloljetni počiniooci u 2023. godini pojavljuju se kao počiniooci kod 17 vrsta KD, što je u odnosu na 2022.godinu (12 vrsta KD) evidentno povećanje za 5 ili 29,4 %.

Maloljetnici se pojavljuju kod slijedećih krivičnih djela: „Teška tjelesna povreda“ (1), „Lahka tjelesna povreda“ (2), „Ugrožavanje sigurnosti“ (1), „Spolni odnošaj s djetetom“ (2), „Bludne radnje“ (1), „Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije“ (2), „Nasilje u porodici“ (2), „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“ (2), „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“ (2), „Teška krađa“ (5), „Krađa“ (5), „Utaja“ (1), „Prijevarena“ (1), „Protuzakonit ribolov“ (1), „Teška KD protiv sigurnosti javnog prometa“ (4), „Ugrožavanje javnog prometa“ (1) i „Nasilničko ponašanje“ (2).

U strukturi krivičnih djela počinjenih od strane maloljetnika najbrojnija su krivična djela protiv imovine, koja čine 34,3 % krivičnih djela koja su počinili maloljetnici, dok su u 2022.godini bila najbrojnija krivična djela protiv života i tijela, koja su činila 35,5 %.

U odnosu na 2022. godinu porast je zabilježen kod krivičnih djela „Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije“ -2, „Spolni odnošaj s djetetom“ –za 1, „Bludne radnje“-1, „Nasilje u porodici“- za 1, „Neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“- za 2, „Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“- za 2, „Teška krađa“- za 4, „Utaja“- za 1, „Prijevarena“ – za 1, „Protivzakonit ribolov“ –za 1 i „Ugrožavanje javnog prometa“ - za 1.

Smanjenje je zabilježeno kod krivičnih djela „Teška tjelesna ozljeda“ – za 2, „Lahka tjelesna ozljeda“- za 5 i „Krađa“ - za 2,

Identično stanje je zabilježeno kod krivičnih djela „Ugrožavanje sigurnosti“, „Teška KD protiv sigurnosti javnog prometa“ i „Nasilničko ponašanje“ .

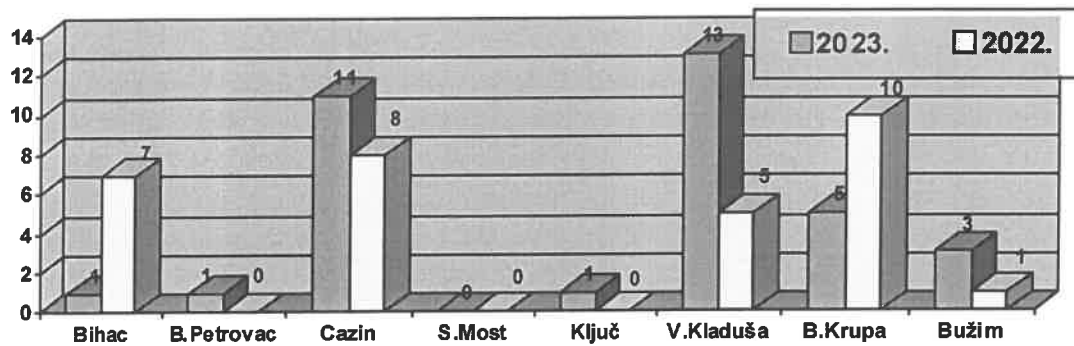
UPORENI POKAZATELJI PO OPĆINAMA (BROJ KRIVIČNIH DJELA)

GRAD / OPĆINA	2023. godina	2022. godina	RAZLIKA		RAZLIKA %
			+	-	
BIHAĆ	1	7	-6		-85,7
B.PETROVAC	1	0	+1		+100
CAZIN	11	8	+3		+37,5
S.MOST	0	0	=		=
KLJUČ	1	0	+1		+100
V.KLADUŠA	13	5	+8		+160
B.KRUPA	5	10	-5		-50
BUŽIM	3	1	+2		+200
UKUPNO	35	31	+4		+12,9

Iz tabele je vidljivo da je najviše krivičnih djela počinjenih od strane maloljetnika evidentirano na području Općine Velika Kladuša (13) i Grada Cazin (11), što čini 68,6 % od ukupnog broja krivičnih djela počinjenih od strane maloljetnika.

Do smanjenja broja krivičnih djela došlo je na području Grada Bihaća (za 6 ili 85,7 %) i Grada Bosanska Krupa (za 5 ili 50 %), a do povećanja je došlo na području Grada Cazina (za 3 ili 37,3 %), Općine Ključ (za 1 KD ili 100 %), Općine Velika Kladuša(za 8 ili 160 %), Općine Bužim (za 2 ili 200 %) i Općine Bosanski Petrovac (za 1 ili 100 %). Identično stanje je na području Općine Sanski Most gdje nisu evidentirana KD počinjena od strane maloljetnika.

grafički prikaz broja krivičnih djela po gradovima/općinama USK za 2023. i 2022.godinu

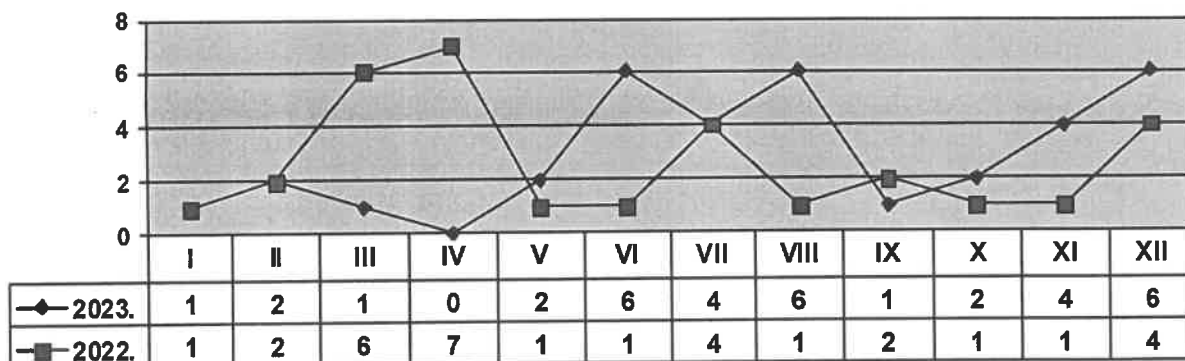

UPOREDNI POKAZATELJI PO MJESECIMA BROJA KRIVIČNIH DJELA

MJESEC	2023. godina	2022. godina	RAZLIKA		RAZLIKA %
			+	-	
JANUAR	1	1	=	=	=
FEBRUAR	2	2	=	=	=
MART	1	6	-5	-	-83,3
APRIL	0	7	-7	-	-100
MAJ	2	1	+1	+	+100
JUNI	6	1	+5	+	+500
JULI	4	4	=	=	=
AUGUST	6	1	+5	+	+500
SEPTEMBAR	1	2	-1	-	-50
OKTOBAR	2	1	+1	+	+10
NOVEMBAR	4	1	+3	+	+300
DECEMBAR	6	4	+2	+	+50
UKUPNO	35	31	+4	+	+12,9

U 2023.godini maloljetnici su najviše krivičnih djela počinili u mjesecu junu, augustu i decembru po 6 KD a najmanje u januaru, martu i septembru – po 1 krivično djelo, a u 2022.godini najviše krivičnih djela su počinili u mjesecu aprilu (7) i martu (6), a najmanje u januaru, maju, junu, augustu, oktobru i novembru – po 1 krivično djelo, tako da nema pravila, već podaci osciliraju od mjeseca do mjeseca. U aprilu mjesecu nisu evidentirana KD počinjena od strane maloljetnika.

grafički prikaz kretanja broja KD koja su počinili maloljetnici po mjesecima za 2023 / 2022. godinu

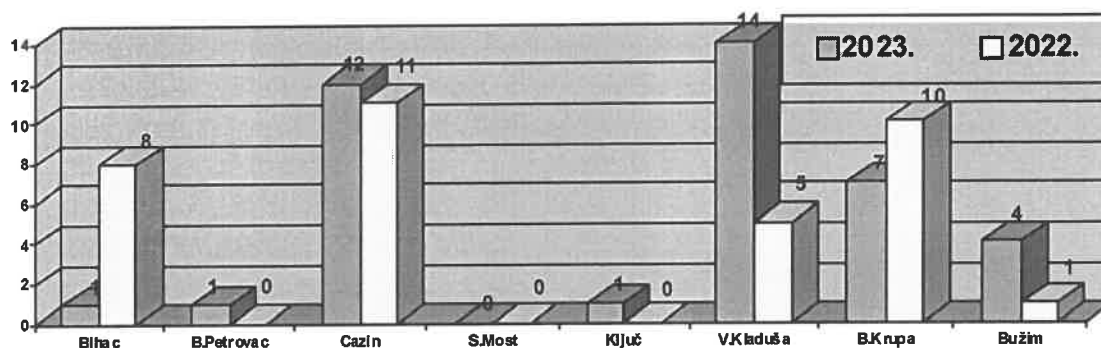
UPOREDNI POKAZATELJI POČINILACA PO GRADOVIMA/ OPĆINAMA

	2023.godina	2022.godina	RAZLIKA		RAZLIKA %
			+	-	
BIHAĆ	1	8	-	7	-87,5
B.PETROVAC	1	0	+	1	+100
CAZIN	12	11	+	1	+9,1
S.MOST	0	0	=		=
KLJUČ	1	0	+	1	+100
V.KLADUŠA	14	5	+	9	+180
B.KRUPA	7	10	-	3	-30
BUŽIM	4	1	+	3	+300
UKUPNO	40	35	+	5	+14,3

Iz tabele je vidljivo da je najviše maloljetnih počinitelja evidentirano na području Općine Velika Kladuša (14) i Grada Cazina (12), što čini 65% od ukupnog broja prijavljenih maloljetnih počinitelja.

Do smanjenja broja maloljetnih počinitelja došlo je na području Grada Bihaća (za 7 ili 87,5 %) i Grada Bosanska Krupa (za 3 ili 30 %), a do povećanja je došlo na području Općine Bosanski Petrovac (za 1 ili 100 %), Grada Cazina (za 1 ili 9,1 %), Općine Ključ (za 1 ili 100%), Općine Velika Kladuša (za 9 ili 180 %) i Općine Bužim (za 3 ili 300 %).

grafički prikaz broja počinitelja po gradovima/općinama USK za 2023. i 2022.godinu

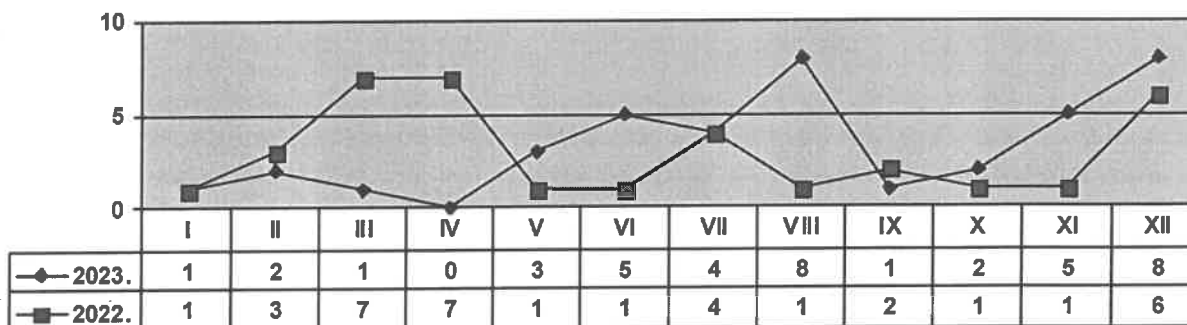

UPOREDNI POKAZATELJI POČINILACA PO MJESECIMA

BROJ POČINILACA PO MJESECIMA	2023. godina	2022. godina	RAZLIKA		RAZLIKA %
			+	-	
JANUAR	1	1	=		=
FEBRUAR	2	3	-	1	-33,3
MART	1	7	-	6	-85,7
APRIL	0	7	-	7	-100
MAJ	3	1	+	2	+200
JUN	5	1	+	4	+400
JULI	4	4	=		=
AUGUST	8	1	+	7	+700
SEPTEMBAR	1	2	-	1	-50
OKTOBAR	2	1	+	1	+100
NOVEMBAR	5	1	+	4	+400
DECEMBAR	8	6	+	2	+33,3
UKUPNO	40	35	+	5	+14,3

Tokom 2023.godine, promatrano po mjesecima, najveći broj počinitelaca evidentiran je u augustu (8), decembru (8), junu (5) i novembru (5), a najmanje u januaru, martu i septembru - po 1 počinioc, dok je u 2022.godini najveći broj počinitelaca evidentiran je u martu (7), aprilu (7) i decembru (6), a najmanji u januaru, maju, junu, oktobru, i novembru – po 1, tako da i broj maloljetnih počinitelaca oscilira od mjeseca do mjeseca.

grafički prikaz kretanje broja maloljetnih počinitelaca po mjesecima za 2023/2022.godinu

Tokom 2023. godine policijski službenici su, pridržavajući se odredaba Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku i Pravilnika o primjeni mjera policijskog upozorenja izrekli 2 mjere policijskog upozorenja prema maloljetnicima koji su počinili krivično djelo. Evidentno je smanjenje broja mjera policijskog upozorenja prema maloljetnicima u odnosu na 2022.godinu za 2 ili 50 %.

Policijski službenici su u službene prostorije pozvali 115 maloljetnika, zbog činjenja KD (35 maloljetnika kao osumnjičeni i 80 maloljetnika u svojstvu svjedoka). Evidentno je smanjenje broja pozvanih maloljetnika u službene prostorije, u odnosu na 2022.godinu za 2 ili 1,7 %.

Ukupno 3 maloljetnika lišena su slobode, u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku, a sedam maloljetnika je privedeno zbog počinjenih krivičnih djela.

U izvještajnom periodu evidentirana su dva KD čiji su počinioci djeca starosti do 14 godina, a koja nisu krivično odgovorna (smanjenje za 3 ili 60 %, u odnosu na 2022.godinu).

C- Stanje prekršaja u periodu 2019. – 2023.godina

Blaži oblici kršenja zakona od strane maloljetnika su prekršaji. Prekršaji maloljetnika se uglavnom odnose na Zakon o javnom redu i miru USK (vika, galama, drsko ponašanje, fizički napad, naročito drsko ponašanje), a manjim djelom na gradske/općinske odluke i druge zakonske propise (Zakon o oružju i municiji USK, Zakon o zaštiti od nasilja u porodici i dr. i Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH).

U periodu 2019.- 2023. godina, na području Unsko- sanskog kantona maloljetnici su počinili 316 narušavanja javnog reda i mira, što čini godišnji prosjek od 63 narušavanja. U ovim narušavanjima počinjeno je 440 prekršaja, što čini godišnji prosjek od 88 prekršaja. Ove prekršaje počinilo je 369 prekršajno odgovornih maloljetnika, što čini godišnji prosjek od 74 maloljetnika. U ukupnom broju narušavanja javnog reda i mira u navedenom periodu (10818) maloljetnici prosječno učestvuju sa 2,9%. U ukupnom broju prijavljenih prekršioaca (16180) u navedenom periodu maloljetnici učestvuju sa 2,3%.

Maloljetnici su najmanje narušavanja JRiM počinili 2021.godine (39), a najviše ih je počinjeno 2023.godine (89), kada je također evidentiran najveći broj prekršaja (123).

Zanimljiva je uporedba 2023. sa 2019.godinom, gdje je evidentno povećanje broj narušavanja javnog reda i mira za 35 ili 64,8 %, povećanje broja prekršaja za 67 ili 113,5 % i smanjenje ukupnog broja prekršioaca za 1 ili 1,7%.

Iz tabele je vidljivo da su u navedenih pet godina najčešći prekršioци su stariji maloljetnici od 16 do 18 godina, koji se prvi put pojavljuju kao prekršioци 224 ili 60,7 %, zatim mlađi maloljetnici od 14-16 godina, koji se prvi put pojavljuju kao prekršioци 90 ili 24,4 %, maloljetni povratnici u činjenju prekršaja od 16-18 godina 33 ili 8,9 % i maloljetni povratnici od 14-16 godina 22 ili 6 %.

TABELARNI PRIKAZ BROJA NARUŠAVANJA, PREKRŠAJA I BROJA MALOLJETNIH POČINIOCA

	Broj narušavanja JRiM	Broj prekršaja	Broj prijavljenih maloljetnika	POLNA STRUKTURA		Maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci prekršaja		Maloljetni povratnici kao počinioci prekršaja	
				M	Ž	14-16 godina	16-18 godina	14-16 godina	16-18 godina
2019.godina	54	59	61	57	4	26	29		6
2020.godina	68	102	108	97	11	21	71	4	12
2021.godina	39	74	70	67	3	19	41	1	9
2022.godna	66	82	70	64	6	22	43	2	3
2023.godina	89	123	60	57	3	2	40	15	3
UKUPNO	316	440	369	342	27	90	224	22	33

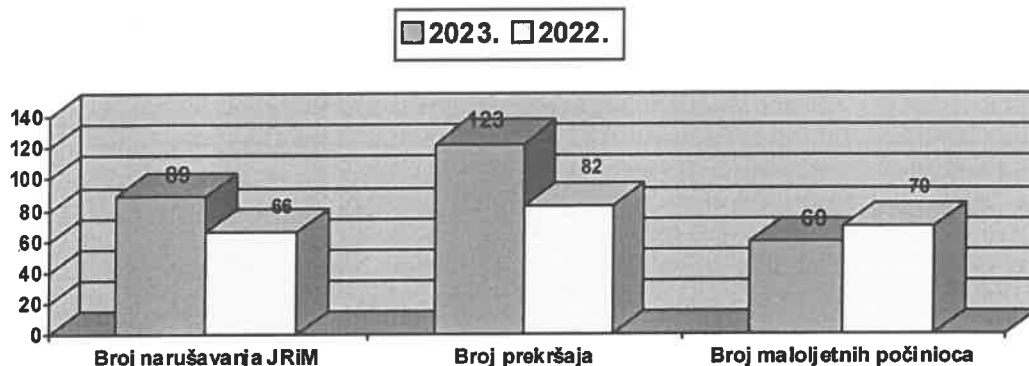
D-Prekršaji počinjeni od strane maloljetnika u 2023.godini

U 2023.godini evidentirano je 89 slučajeva narušavanja javnog reda i mira, te je evidentno povećanje za 23 ili 34,8 %, u odnosu na 2022.godinu.

Slučajevi narušavanja javnog reda i mira su evidentirani na području Grada Cazina (37), zatim Grada Bihaća (35), Grada Bosanska Krupa (6), Općine Sanski Most (5), Općine Bužim (1), Općine Velika Kladuša (4), Općine Ključ (1). Na području Općine Bosanski Petrovac nisu evidentirani slučajevi narušavanja JRiM.

	Broj narušavanja JRiM	Broj prekršaja	Broj prijavljenih maloljetnika	POLNA STRUKTURA		Maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci prekršaja		Maloljetni povratnici kao počinioci prekršaja	
				M	Ž	14-16 godina	16-18 godina	14-16 godina	16-18 godina
2023.godna	89	123	60	57	3	2	40	15	3
2022.godna	66	82	70	64	6	22	43	2	3
Razlika + / -	+23	+41	-10	-7	-3	-20	-3	+13	=
Razlika + / - %	+34,8	50	-14,3	-10,9	-50	-90,9	-7	+650	=

grafički prikaz broja narušavanja JRiM, prekršaja i počinioaca

Struktura prekršaja

	NAZIV PREKRŠAJA	Bihać	B.Petrovac	Cazin	S.Most	Ključ	V.Kladuša	B.Krupa	Bužim	Ukupno 2023.	Ukupno 2022.	
Zakon o JRiM	Vika, galama, drsko ponašanje			4			3			7	10	
	Tuča-fizički napad	2		7	4		1	4	2	20	23	
	Naročito drsko ponašanje				1	1		1		3	3	
	Prosjačenje										3	
	Ostali prekršaji										1	
	Držanje ili vođenje opasne životinje bez zaštitnih sredstava							1			1	
	Konzumiranje alkohola na javnom mjestu			1							1	
Gradska/općinska odluka	Propuštanje dužnog staranje nad maloljetnikom	38								38	16	
	Nedozvoljeno držanje ili nošenje predmeta pogodnih za nanošenje povreda										1	
Zakon o oružju i municiji	Nošenje oružja na javnom mjestu										2	
Ostali propisi	ZOBSNP BiH			53						53	23	
UKUPNO 2023.godina		40		65	5	1	4	6	2	123	82	
UKUPNO 2022.godina		20	1	42	9	3	1	4	2			

U ovim narušavanjima evidentirana su ukupno 123 prekršaja, od čega 32 prekršaja po Zakonu o JRiM, 38 prekršaja po gradskim/općinskim odlukama i 53 prekršaja iz Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH. U odnosu na 2022.godinu evidentno je povećanje broja prekršaja za 41 ili 50 %.

Ove prekršaje počinilo je 60 prekršajno odgovorni maloljetnika (smanjenje za 10 ili 14,3 % u odnosu na 2022.godinu), od kojih 40 starijih maloljetnika od 16 do 18 godina, koji se prvi put pojavljuju kao prekršioc (smanjenje za 3 ili 7 %), 2 mlađa maloljetnika od 14 do 16 godina, koji se prvi put pojavljuju kao prekršioc (smanjenje za 20 ili 90,9 %), 3 maloljetna povratnika od 16 do 18 godina (identično stanje) i 15 maloljetni povratnika od 14 do 16 godina (povećanje za 13 ili 650 %). Po polnoj strukturi 64 ili 91,4% su muški, a 6 ili 8,6% su ženski počinioci.

Zbog počinjenih prekršaja nadležnim sudovima (Prekršajna odjeljenja) podnesen je 51 zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv maloljetnika, gdje je evidentno smanjenje za 3 ili 5,6 %, u odnosu na 2022.godinu (54 zahtjeva).

Isto tako roditeljima (starateljima) maloljetnika ukupno je zbog prekršaja počinjenih od strane maloljetnika ili propuštanja dužnog staranja o djeci i maloljetnicima izdato 46 prekršajnih naloga, gdje je evidentno povećanje za 38 ili 475 %, u odnosu na 2022.godinu (8 prekršajnih naloga).

Evidentirano je i pet prekršaja koja su počinila djeca do 14 godina starosti (nisu prekršajno odgovorna), te je evidentno povećanje za 3 ili 150 %.

E- Ostale aktivnosti vezane za maloljetničku delikvenciju

Primjenjujući važeće zakonske i podzakonske propise policijski službenici u slučaju devijantnog ponašanja maloljetnih lica vrše obavještanje roditelja (staratelja) maloljetnika, zatim Centar za socijalni rad, a ako je počinioc učenik i menadžment škole koju pohađa.

Ukupno su pozvana i obavljena 83 razgovora sa roditeljima (starateljima) i svi su se odazvali pozivu (više za 30 ili 56,6 %, u odnosu na 2022.godinu).

Policijski službenici su sačinili 114 službenih zabilješki (više za 70 ili 159 %, u odnosu na 2022.godinu) u vezi maloljetničkog prestupništva.

Zbog narušavanja JRiM-a policijski službenici su pozvali 33 maloljetnika (više za 13 ili 65 %, u odnosu na 2022.godinu).

U blažim oblicima narušavanja JRiM-a policijski službenici su izrekli 2 upozorenja maloljetnicima zbog narušavanja JRiM-a (više za 2 ili 100 % u odnosu na 2022.godinu).

Od maloljetnika su izuzeti-oduzeti slijedeći predmeti (plinski pištolj-1 i 3,40 g Canabis Sativa L).

Kada je u pitanju saradnja sa drugim institucijama, moramo reći da policijski službenici imaju veoma dobru saradnju sa Kantonalnim tužilaštvom USK, centrima za socijalni rad, općinskim sudovima, direktorima osnovnih i srednjih škola, te vladinim i nevladinim organizacijama.

F-Opremljenost i uslovi rada sa maloljetnicima

Iako se opremljenost i uslovi rada za rad sa maloljetnicima koji su specifična populacija poboljšava, sve organizacione jedinice koje rade sa maloljetnicima nemaju posebne prostorije sa potrebnom informatičkom i drugom opremom neophodnom za rad sa maloljetnicima, u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku. Samo jedna policijska stanica na kantonu (PS Bihać), posjeduje prostoriju za obavljanje intervjua sa informatičkom opremom koja nije u funkciji, a što je neophodno za rad sa maloljetnim prestupnicima ali se očekuje dalje poboljšanje stanja. Sa istima se obavljaju razgovori u kancelarijama, u kojima radi više policijskih službenika.

Kako bi policija poduzimala mjere i radnje, sukladno propisima navedenog Zakona, tokom obavljanja intervjua uz audio-vizuelno snimanje, takav intervju obavlja se u prostoriji Odjela za maloljetnike pri Kantonalnom tužilaštvu USK-a Bihać i uz prethodnu saglasnost tužioca tog odjela, odnosno u vremenu kada se ukaže slobodan termin za obavljanje tog intervjua. Navedeno postupanje uslovljava rad policijskih službenika, koji rade na ovim slučajevima, kao i samo dovođenje djece i maloljetnika iz sredina koje nisu sa područja Grada Bihaća.

Imajući u vidu navedenu problematiku u vezi opremljenosti prostorija za obavljanje intervjua, potrebno je u što kraćem roku iznaći sredstva kako bi se službene prostorije mogle adekvatno opremiti u svakoj policijskoj stanici, a sve u cilju zaštite djece i maloljetnika i implementacije Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku.

Zapažanja policije ukazuju na nedostatak adekvatnih ustanova za rad sa maloljetnicima, naročito u preddeliktivnoj fazi (udomiteljske porodice, domovi za djecu, ustanove za liječenje od ovisnosti, za resocijalizaciju itd.). Sve to ima za posljedicu pojavu recidiva i stvara poteškoće kod primjene Zakona o izvršenju sankcija. Isto tako blage su kazne koje izriču sudovi roditeljima zbog propuštenog staranja o maloljetniku.

IV – OCJENA STANJA MALOLJETNIČKE DELIKVENCije

Maloljetnička delikvencija je društveni problem koji je prisutan i na Unsko- sanskom kantonu. Zapažanja i procesuirani slučajevi ukazuju da je u većini slučajeva izostao potreban nadzor roditelja ili staratelja, tako da je, pored brojnih faktora rizika, nedostatak brige za djecu i najčešći uzrok sukoba maloljetnika sa zakonom. Na stanje maloljetničke delikvencije se negativno odražava činjenica da na kantonu nije razvijena infrastruktura za resocijalizaciju i integraciju maloljetnih prestupnika u društvo.

Analize statističkih pokazatelja ozbiljno upozoravaju i imperativno nameću zadatak i potrebu većeg nadzora i brige za djecu i mladež, naročito u porodici i školama. Mladima se treba više baviti, osigurati im dobre uvjete, prostor i mogućnosti za sport, muziku, igru, zabavu, zdravu rekreaciju i racionalno korištenje slobodnog vremena. Njima treba ponuditi zanimljive i atraktivne sadržaje, maksimalno ih okupirati pa neće daći u iskušenje i situaciju da se upuste u činjenje krivičnih djela. Okupiranost mladih dobro osmišljenim, zanimljivim, zdravim i konstruktivnim aktivnostima najbolja je prevencija prijestupništva, delikvencije, devijacija, a dosada i znatiželja njihov najjači uzročnik.

Uprava policije MUP USK-a, tužilaštvo i sudovi za maloljetnike ustaljenom praksom provode represivne mjere i učinkovito obavljaju svoje zadaće. No, kako je riječ o mladima, pretežno učenicima

osnovnih i srednjih škola, kao i djeci (do 14 godina) počiniteljima krivičnih djela, koja su shodno zakonskim propisima, krivično neodgovorna, čije se društveno neprihvatljivo, prijestupničko i delikventno ponašanje može suzbijati i sprečavati isključivo odgojnim i popravnim mjerama iz nadležnosti organa starateljstva ili obrazovnih ustanova, preodgoja, resocijalizacije i rehabilitacije, nameće se i opravdan zahtjev za intenzivnijim, osmišljenijim, organiziranim i angažiranim preventivnim djelovanjem kroz aktivnosti i rad sa tom dobnom kategorijom. Za prevenciju poremećaja i usvajanje etičkih normi potrebna je moralna praksa koja se doživljava jedino u zdravim sredinama, na svakodnevnim primjerima moralnog djelovanja svih članova porodice, vrtića, škole i okoline.

Uporedbom 2023. sa 2019.godinom, evidentno je da je došlo do smanjenje broja krivičnih djela za 23 ili 39,7 %, ukupnog broja počinitelja za 38 ili 48,7 %, mlađih maloljetnika koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD za 17 ili 58,6 %, starijih maloljetnika koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD za 12 ili 32 %, mlađa maloljetna povratnika od 14-16 godina za 9 ili 82 %, dok je identičan broj stariji maloljetni povratnik od 16-18 godina.

Dominantni su imovinski delikti koji čine 44,9 %, od ukupnog broja krivičnih djela počinjenih od strane maloljetnika.

Najčešći počinioci krivičnih djela su stariji maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD 118 ili 53,4 %, zatim mlađi maloljetnici koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD 65 ili 29,4 %, mlađi maloljetni povratnici 26 ili 11,8 % i stariji maloljetni povratnici 12 ili 5,4%.

Za 2023.godinu, u odnosu na prethodnu, je karakteristično da je došlo do povećanja krivičnih djela za 12,9 % i broja počinioca za 14,3 %.

Smanjen je broj maloljetna povratnika u vršenju KD starosti od 14 do 16 godina za 3 ili 60 % i maloljetnih povratnika u vršenju KD starosne dobi od 16-18 godina za 2 ili 66,7 %, a povećan je broj mlađih maloljetnika starosti od 14-16 godina, koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD za 3 ili 33,3 % i starijih maloljetnika starosti od 16-18 godina koji se prvi put pojavljuju kao počinioci KD za 7 ili 38,9 %.

Povećan je broja maloljetnika koji su lišeni slobode u skladu sa Zakonu o krivičnom postupku Federacije BiH za 50 %.

Po polnoj strukturi 92,5 % su muški, a 7,5 % su ženski počinioci.

Maloljetnici se u 2023.godini pojavljuju kao počinioci 17 vrsta KD, više za 5 ili 29,4 %, u odnosu na 2022.godinu.

U strukturi krivičnih djela počinjenih od strane maloljetnika u 2023.godini najbrojnija su krivična djela protiv imovine, koja čine 34,3 %, dok su u 2022.godini bila najbrojnija krivična djela protiv života i tijela, koja su činila 35,5 %.

Maloljetnici su najviše krivičnih djela počinili na području Općine Velika Kladuša (13) i Grada Cazina (11), što čini 68,6 % od ukupnog broja KD.

U 2023. godini maloljetnici su najviše krivičnih djela počinili u junu, augustu i decembru po 6.

Počinioci su najbrojniji na području Općine Velika Kladuša (14) i Grada Cazina (12), što čini 65 % od ukupnog broja prijavljenih maloljetnih počinioca.

Tokom 2023.godine, promatrano po mjesecima, najveći broj počinitelaca evidentiran je augustu i decembru po 8 i junu i novembru po 5.

U 2023.godini policijski službenici su, pridržavajući se odredaba Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku i Pravilnika o primjeni mjera policijskog upozorenja, izrekli 2 mjere policijskog upozorenja prema maloljetnicima koji su počinili krivična djela.

Evidentirana su dva krivična djela koja su počinila djeca starosti do 14 godina, a koja nisu krivično odgovorna.

Policijski službenici su u službene prostorije pozvali 115 maloljetnika zbog činjenja KD, što je manje za 2 ili 1,7 %.

Usporedbom podataka iz 2023. sa 2019.godinom, evidentno je povećanje broj narušavanja javnog reda i mira za 35 ili 64,8 %, povećanje broja prekršaja za 67 ili 113,5 % i smanjenje ukupnog broja prekršioaca za 1 ili 1,7%.

Najčešći prekršioци su stariji maloljetnici od 16 do 18 godina, koji se prvi put pojavljuju kao prekršioци 224 ili 60,7 %, zatim mlađi maloljetnici od 14-16 godina, koji se prvi put pojavljuju kao prekršioци 90 ili 24,4 %, maloljetni povratnici u činjenju prekršaja od 16-18 godina 33 ili 8,9 % i maloljetni povratnici od 14-16 godina 22 ili 6 %.

U izvještajnoj 2023.godini evidentirano je 69 narušavanja javnog reda i mira, gdje su počinjena 123 prekršaja od strane 60 maloljetnika. Ukupan broj slučajeva narušavanja javnog reda i mira je povećan za 23 ili 34,8 %, ukupnog broja prekršaja za 41 ili 50 %, dok je broja maloljetnih prekršitelja smanjen za 10 ili 14,3 %.

Najviše narušavanja javnog reda i mira je evidentirano na području Grada Cazina (37) i Grada Bihaća (35), što čini 80,9 % od ukupnog broja narušavanja JRiM.

Za počinjene prekršaje nadležnim sudovima podnesena su 51 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv maloljetnika (manje za 3 ili 5,6 %).

Protiv roditelja (staratelja) maloljetnika ukupno je zbog prekršaja počinjenih od strane maloljetnika izdato 46 prekršajnih naloga (višeza 38 ili 475%).

Primjenjujući važeće zakonske i podzakonske propise policijski službenici obavještavaju i pozivaju roditelje maloljetnika, te su u 2023.godini pozvali i obavili 83 roditelja (staratelja).

Policijski službenici sačinili su 114 službenih zabilješki u vezi maloljetničke delikvencije (više za 70 ili 159 %).

Posebna saradnja ostvarena je sa centrima za socijalni rad, školama i pravosudnim organima i roditeljima ili starateljima maloljetnika.

Prema zapažanjima među glavne razloge maloljetničke delikvencije spada izostanak brige roditelja ili staratelja za djecu, zatim slabljenje vaspitne uloge škole, te generalno brige, odnosno ne briga države za ovu populaciju, od kojih se jedan dio opredjeljuje za sukob sa zakonom.

Ohrabruje činjenica da policijski službenici vrše edukacije, koja su vezane za problem maloljetničke delikvencije, u osnovnim i srednjim školama na području USK, a na kojim bude prisutan velik broj kako učenika, tako i nastavnika, profesora, direktora škola, pedagoga.

Od strane RPZ policajaca u 2023.godini održano je 68 predavanja u osnovnim i srednjim školama na području Unsko sanskog kantona sa akcentom na maloljetničku delikvenciju, kojim je prisustvovao 3681 učenik.

U cjelini gledano stanje maloljetničke delikvencije na području Unsko- sanskog kantona u 2023.godini može se ocijeniti zadovoljavajućim.

V – PRIJEDLOG MJERA

- ❖ Provoditi pojačane, a posebno preventivne mjere iz nadležnosti policije, usmjerene na smanjenje maloljetničke delikvencije. Kroz kvalitetnu upotrebu materijalnih i ljudskih resursa i proaktivan rad policije obezbjediti prisustvo policije na mjestima i u vremenu kada se krivična djela i prekršaji najčešće događaju, posebno u blizini škola, na frekventnijim raskrscima, mjestima većeg okupljanja mladih i sl.
- ❖ Posredstvom Ministra unutrašnjih poslova USK insistirati na potrebi obezbjeđenja finansijskih sredstva za uređenje prostorija i nabavku informatičke opreme za potrebe organizacionih jedinica Uprave policije MUP-a USK, koja bi se isključivo koristila za rad sa maloljetnicima, kao i sredstva za edukaciju službenika za rad sa maloljetnicima.
- ❖ Kontinuirano provoditi saradnju sa direktorima i drugim uposlenim osobljem obrazovnih ustanova, a sa ciljem jačanja svijesti učenika o štetnosti prestupništva, jačanja sigurnosti učenika od svih oblika ugrožavanja, te posebnu pažnju posvetiti edukacijama.
- ❖ Aktivno sudjelovati, ali i inicirati održavanje raznih seminara, debata, radionica, okruglih stolova i sličnih rasprava u okviru institucija pravosuđa, te u krugovima socijalnih radnika, psihologa, pedagoga, prosvjetnih i zdravstvenih radnika.
- ❖ Stanje maloljetničke delikvencije razmatrati i na sastancima konsultativnih grupa po općinama, te predlagati dalje aktivnosti sa ciljem poboljšanja stanja i zaustavljanja rasta maloljetničkog kriminaliteta.
- ❖ Aktivno učestvovati u svim oblicima edukacija u primjeni Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u kaznenom postupku kako bi se omogućila njegova kvalitetna primjena u okviru nadležnosti policije.

- ❖ Policijske službenike u kontinuitetu slati na kurseve praktičnog rada sa maloljetnicima i na druga stručna usavršavanja rada sa maloljetnicima.
- ❖ Krivična djela koja počine maloljetnici rješavati kroz multidisciplinarnan pristup stručnih osoba iz nadležnih institucija u skladu sa zakonom.
- ❖ Pored edukativnih predavanja po školskim ustanovama učenicima, organizirati i predavanja za roditelje, te ih upoznati kako u ranim fazama prepoznati početak maloljetničke delikvencije i kako djelovati preventivno.
- ❖ Intenzivirati aktivnosti na dosljednoj provedbi Zakona o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku i Pravilnika o primjeni mjera policijskog upozorenja, a u realizaciju i praćenje ovakvih događaja potrebno je maksimalno uključiti Odsjek za maloljetničku delikvenciju, seksualne delikte i nasilje u porodici.
- ❖ Dosljedna primjena zakona, koji se odnose na točenje alkohola maloljetnim licima i igare na sreću, te kretanje djece poslije 23 sata.
- ❖ Povećati nivo svijesti javnosti o pojavi maloljetničke delikvencije i mogućnostima prevencije, intervencije i resocijalizacije maloljetnih delikvenata.
- ❖ Nastaviti aktivnosti na poboljšanju uslova rada sa maloljetnicima.

Obrađivač: Alagić Jasmina

ZAMJENIK DIREKTORA
glavni inspektor

Amel Kozlica

502. Viteške brigade br.2, 77000 Bihać, BiH, Tel: +387/37/224 224, Fax: +387/37/ 221-560
Web: www.mupusk.gov.ba, e-mail: mupusk@mupusk.gov.ba, info@mupusk.gov.ba

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 9/17), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Skupština Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana _____ 2024.godine, donosi:

ZAKLJUČAK

I

Prima se na znanje Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području USK-a za 2023.godinu

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: _____
Dana: _____ 2024.godine

Predsjedavajući
Skupštine Unsko-sanskog kantona

Zikrija Duraković